

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ต่อคะแนนทักษะด้านความรู้ รายวิชา พบ. 321 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะด้านความรู้ รายวิชา พบ. 321 ก่อนและหลังการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ ของกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนสอบผ่านเกณฑ์ กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนสอบไม่ผ่านเกณฑ์และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะด้านความรู้ รายวิชา พบ. 321 ก่อนและหลังการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ของกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนสอบผ่านเกณฑ์ กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนสอบไม่ผ่านเกณฑ์และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (N=33)

คะแนนทักษะด้านความรู้	n (N=33)	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		df	t	p-value
		X	S.D.	X	S.D.			
กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนสอบผ่านเกณฑ์	6	24.50	3.39	35.50	4.98	5	4.801	.01
กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนสอบไม่ผ่านเกณฑ์	27	20.41	3.49	30.41	3.96	26	6.803	.001
กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด	33	24.42	3.42	31.24	4.56	32	7.88	.001

จากตารางที่ 3 ผลการวิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะด้านความรู้รายวิชา พบ. 321 ของกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนสอบผ่านเกณฑ์ จำนวน 6 คน ก่อนการทดลองเท่ากับ 24.50 หลังการทดลองเท่ากับ 35.50 เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับวิธีทางสถิติ Paired sample T-Test พบว่าหลังการทดลองค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะด้านความรู้รายวิชา พบ. 321 สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะด้านความรู้รายวิชา พบ. 321 ของกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนสอบไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 27 คน ก่อนการทดลองเท่ากับ 20.41 หลังการทดลองเท่ากับ 30.41

เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับวิธีทางสถิติ Paired sample T-Test พบว่าหลังการทดลองค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะด้านความรู้รายวิชา พบ. 321 สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ผลการวิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะด้านความรู้รายวิชา พบ. 321 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวนรวม 33 คน ก่อนการทดลองเท่ากับ 24.42 หลังการทดลองเท่ากับ 31.24 เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับวิธีทางสถิติ Paired Sample T-Test พบว่าหลังการทดลองค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะด้านความรู้รายวิชา พบ. 321 สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผลของการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ต่อทักษะด้านความรู้รายวิชา พบ.321 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ สามารถอภิปรายตามสมมติฐานการวิจัยคือ

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะด้านความรู้ รายวิชา พบ. 321 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 กลุ่มที่มีคะแนนสอบผ่านเกณฑ์ หลังการจัดการเรียนแบบประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนแบบประสบการณ์

ผลการวิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะด้านความรู้รายวิชา พบ. 321 ของกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนสอบผ่านเกณฑ์ หลังการจัดการเรียนแบบประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนแบบประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) (ตารางที่ 1)

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะด้านความรู้ รายวิชา พบ. 321 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 กลุ่มที่มีคะแนนสอบไม่ผ่านเกณฑ์ หลังการจัดการเรียนแบบประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนแบบประสบการณ์

ผลการวิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะด้านความรู้รายวิชา พบ. 321 ของกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนสอบไม่ผ่านเกณฑ์ หลังการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนแบบประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) (ตารางที่ 1)

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 ค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะด้านความรู้ รายวิชา พบ. 321 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ทั้งหมด หลังการจัดการเรียนแบบประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนแบบประสบการณ์

ผลการวิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะด้านความรู้รายวิชา พบ. 321 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด หลังการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนแบบประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) (ตารางที่ 1)

จากผลการวิจัยตามสมมติฐานทั้ง 3 ข้อนี้ แสดงให้เห็นว่าการเรียนแบบประสบการณ์ช่วยให้กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนทักษะด้านความรู้รายวิชา พบ. 321 ของกลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้น ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่าการเรียนแบบประสบการณ์จะเกิดขึ้นได้ เมื่อผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม คิดพิจารณาถึงสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างวิเคราะห์ นอกจากนี้ผู้เรียนยังต้องสามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งที่ได้ปฏิบัตินั้นสิ่งใดมีประโยชน์ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ จึงเป็นการเรียนที่ผู้เรียนถูกกระตุ้นให้คิด และไม่ใช่แต่เพียงการคิดเท่านั้นยังปฏิบัติโดยผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีความหมายต่อผู้เรียน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ที่หลากหลายในการเรียนมากกว่าการสอนโดยตรง รวมทั้งการเรียนรู้ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมในสถานการณ์จริงและมีปฏิสัมพันธ์กับวิธีการสอน เนื้อหา สถานการณ์ และเวลา (Resource Bulletin, 1996)

ตามแนวคิดการเรียนแบบประสบการณ์ที่เป็นการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง โดยผู้เรียนได้มีโอกาสรับประสบการณ์ แล้วได้รับการกระตุ้นให้สะท้อนสิ่งต่างๆที่ได้จากประสบการณ์ออกมาเพื่อพัฒนาทักษะใหม่ๆ เจตคติใหม่ๆ หรือวิธีการคิดใหม่ๆ ซึ่งกิจกรรมการเรียนแบบประสบการณ์ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมาประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับ การพยาบาลมารดาในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอด ตลอดจนทารกแรกเกิด ภาวะปกติ ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน โดยสามารถอภิปรายได้ดังต่อไปนี้

1. ขั้นประสบการณ์ เป็นขั้นลงมือหรือทำกิจกรรมตามสภาพจริง ผู้วิจัยได้นำกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดไป ศึกษาดูงานและลงมือปฏิบัติงานครอบคลุมการพยาบาลมารดาในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอด ตลอดจนการบริหารทารกแรกเกิด ภาวะปกติ ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นประสบการณ์จริง และได้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการฝึกปฏิบัติทำจริงในสถานการณ์จริง เช่น การตรวจครรภ์ การฟังเสียงหัวใจทารก การวัดระดับยอดมดลูก การคำนวณอายุครรภ์ การประเมินการหดตัวของมดลูก การสังเกตการช่วยคลอดปกติ เป็นต้น ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ตรง สัมพันธ์กับธรรมชาติของรายวิชา รวมทั้งการที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง มีการใช้ประสาทสัมผัสต่างๆในการเรียนรู้ จึงเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง

2. ขั้นนำเสนอและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เป็นขั้นของการพูด การเขียน โดยผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมกลุ่มให้ผู้เรียนนำข้อมูลที่ได้จากขั้นประสบการณ์มานำเสนอทุกครั้งภายหลังจากการฝึก

ประสบการณ์ โดยการเขียนจากนั้นจะมีการนำเสนอปากเปล่าโดยผู้เรียนทุกคน จำนวนทั้งหมด 3 กลุ่ม ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่ม อีกทั้งผู้เรียนยังได้มีโอกาสฝึกการรวบรวมข้อมูลจากใบงานที่ได้รับมอบหมาย ทำให้มีการสร้างสรรค์ความรู้ ประมวลข้อมูลด้วยตนเอง และเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีเข้ากับประสบการณ์จริงที่ได้รับ ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบประสบการณ์และความรับผิดชอบตามใบงานที่ได้รับมอบหมาย

3. ขั้นอภิปรายผล เป็นขั้นตอนของการอภิปราย ซักถาม เพื่อความเข้าใจที่แจ่มชัด และเพื่อให้ได้แนวคิดต่อการประยุกต์ใช้ โดยผู้วิจัยได้ส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มการเรียนรู้ จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลูกเร้าสูงใจ กระตุ้นการแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยน และเสริมแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ให้กลุ่มตัวอย่างได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็น เมื่อผู้เรียนต้องการความช่วยเหลือทางวิชาการ ทำให้ผู้เรียนได้รับการเสริมแรงในการค้นหาคำตอบ โดยมีการเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีกับประสบการณ์จริงที่ได้รับในแต่ละครั้ง ฝึกการแก้ไขปัญหาด้วยตนเองและร่วมกันภายในกลุ่ม ฝึกการคิดหลากหลายวิธีและสร้างสรรค์ ตลอดจนแสดงออกอย่างชัดเจนและมีเหตุผล ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบประสบการณ์และความรับผิดชอบตามใบงานที่ได้รับมอบหมาย

4. ขั้นสรุปพาดพิง เป็นขั้นตอนของการสรุปผลการเรียนรู้จากทั้ง 3 ชั้นข้างต้น โดยสรุปพาดพิงสู่หลักการหรือมุมมอง หรือแบบแผนที่กว้างขวางขึ้น เป็นการสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองโดยผ่านประสบการณ์หรือการลงมือกระทำ โดยผู้วิจัยได้ใช้วิธีบูรณาการเนื้อหาวิชาทางทฤษฎีและประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้รับ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเชื่อมโยงความรู้จากการเรียนรู้โดยการปฏิบัติของตนเอง ซึ่งการที่ได้มีโอกาสเรียนรู้ด้วยตนเองนี้ ทำให้ผู้เรียนมีการได้คิดค้น สร้าง และสรุปความรู้ด้วยตนเองจากประสบการณ์ตรงที่ได้รับ ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบประสบการณ์และความรับผิดชอบตามใบงานที่ได้รับมอบหมาย

5. ขั้นประยุกต์ใช้ เป็นขั้นของการนำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งถือเป็นการลงมือกระทำ/ปฏิบัติ เป็นวงจร โดยเมื่อผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการประสบการณ์ และการปฏิบัติของตนเอง จะทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้คิดค้น สร้างและสรุปความรู้ด้วยตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถดึงเอาความรู้ที่ได้รับจากประสบการณ์นั้นเชื่อมโยงกับความรู้ทางทฤษฎีสู่การประยุกต์ใช้ในการประเมินผลทักษะด้านความรู้ ในการทำแบบทดสอบหลังการจัดกิจกรรมแบบประสบการณ์ ที่ทำให้คะแนนภายหลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม นอกจากนี้ผู้เรียนยังอาจนำการเรียนรู้ที่เกิดจากการเรียนรู้ด้วยตนเองจากประสบการณ์นี้ ไปใช้ในการฝึกปฏิบัติงานต่อไปได้

จากเหตุผลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนแบบประสบการณ์เป็นการสร้างทักษะความรู้ได้ด้วยตนเองโดยผ่านประสบการณ์หรือการลงมือกระทำ ทำให้ค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะด้านความรู้รายวิชา พบ. 321 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ หลังการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ ของกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนสอบผ่านเกณฑ์ กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนสอบไม่ผ่านเกณฑ์และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนแบบประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, 0.001 และ 0.001 ตามลำดับ

อย่างไรก็ตามการศึกษาครั้งนี้ มีระยะเวลาจำกัดในการเรียนแบบประสบการณ์ โดยเฉพาะในส่วนของห้องคลอด ซึ่งต้องขึ้นอยู่กับจำนวนผู้คลอดในแต่ละวัน แต่ในการดำเนินการวิจัยนั้นผู้วิจัยได้พยายามดำเนินการวิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้รับประสบการณ์การเรียนแบบประสบการณ์ที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งคาดว่ากลุ่มตัวอย่างจะได้รับประสบการณ์การเรียนแบบประสบการณ์ที่ไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่า มีผู้ที่มีความสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมจำนวนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสุ่ม แต่เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดในการควบคุมจำนวนกลุ่มตัวอย่างให้มีความเหมาะสมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพของการได้รับประสบการณ์การเรียนแบบประสบการณ์ที่แท้จริง ดังนั้นควรมีการประยุกต์ใช้การเรียนแบบประสบการณ์ในการเรียนการสอนรายวิชา พบ.321 หรือในรายวิชาที่มีธรรมชาติของวิชาที่คล้ายคลึงกันต่อไป